

12 års samarbeid om menneskerettigheter

Legeforeningen og organisasjonen Human Rights Foundation of Turkey (HRFT) har siden 1998 stått sammen mot tortur. I år feirer HRFT 20-årsjubileum.

Legeforeningens menneskerettighetsutvalg, president Torunn Janbu og flere organisasjoner fra en rekke land deltok på jubileumsmarkeringen på øya Heybeliada i Marmarahavet i slutten av oktober.

Det tyrkisk-norske-samarbeidet har i hovedsak vært knyttet til konferanser rettet mot leger og annet helsepersonell ved behandlingssentre for torturofre, spesielt senteret i byen Diyarbakir i det kurdiske området. Den tyrkiske legeforening har deltatt i samarbeidet.

Arenaer for erfarings- og kunnskapsutveksling

– Målet med disse konferansene har vært å utveksle erfaringer og videreutvikle kunnskap innen diagnostisering og behandling av personer som har vært utsatt for tortur, sier Torunn Janbu. – Det har deltatt både norske og tyrkiske forelesere. De tyrkiske bidragsyterne har bred kompetanse og erfaring med behandling av torturofre.

Det har også blitt arrangert seminarer om fengselshelse. Janbu forteller at flere av møtene har blitt overvåket av tyrkisk sikkerhetspoliti.

Den første konferansen ble holdt i Diyarbakir i Øst-Tyrkia i 1998. I april samme år arrangerte Legeforeningens menneskerettighetsutvalg en konferanse om medisinsk etikk i samarbeid med Human Rights Foundation of Turkey og den tyrkiske legeforeningen i hovedstaden Ankara (1).

– Uvurderlig innsats

– HRFT gjør en uvurderlig innsats i kampen mot tortur og behandling av ofre. Flere av dem som arbeider for organisasjonen har selv fått kjenne hvordan det er å arbeide for menneskerettigheter i Tyrkia gjennom politifølgelse og fengsling, sier Torunn Janbu og legger til at Legeforeningen ser frem til å fortsette dette viktige menneskerettighetssamarbeidet.

I tillegg til Janbu, besto delegasjonen på jubileumsmarkeringen av leder av Legeforeningens menneskerettighetsutvalg Eline Tholeifsson og Bjørn Oscar Hoftvedt fra sekretariatet.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Hoftvedt BØ, Varvin S. Leger kjemper mot tortur i Tyrkia. Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 3831

Trond Egil Hansen (Allmennlegeforeningen), Torunn Janbu, Gisle Roksdal (Norsk forening for allmennmedisin), Henning Mørland (NORSAM) og leder i hovedkomiteen Tom Sundar med foreleser Iona Heath (i midten). Foto Ellen Juul Andersen

Rekorddeltakelse på PMU 2010

– Norsk primærmedisin trenger et fornyet engasjement i en tid der vår oppmerksomhet kanskje, mer enn noen gang, er rettet mot hvordan vi organiserer primærhelsetjenesten og hvordan vi samhandler på tvers av nivåene i helsetjenesten.

Det er også noe av bakgrunnen for at vi valgte «Forandre og fornye» som motto for uken, uttalte arrangørene av Primærmedisinsk uke (PMU) 2010.

– Det kan komme endringer som berører vår arbeidshverdag i allmennlegetjenesten og primærhelsetjenesten. Håpet må være at forandringens vinder også blåser ny giv i det kontinuerlige arbeidet med å fornye faget og forbedre kvaliteten i de tjenestene vi tilbyr våre pasienter og brukere, sa de.

I løpet av uken deltok 1 100 leger og 400 medarbeidere på PMU 2010.

Iona Heath, president i The Royal College of General Practitioners i Storbritannia holdt åpningsforedraget med tittelen «General Practice – the essential foundation of modern health services». Her viste hun hvorfor allmennmedisin er og må være selve fundamentet for helsetjenesten.

– Allmennmedisin er lidelse- og personfokuset og forsøker å se hele mennesket, mens spesialisthelsetjenesten er sykdoms- og diagnoseorientert. Grensene for risikointervensjon er redusert betydelig de siste årene, sa hun og viste til at ved

å endre grensene for bl.a. overvekt og høyt blodtrykk, gjør man mange friske personer til pasienter. Det som er viktig i allmennpraksis, er å bruke tiden på de pasienter som virkelig lider, mente hun.

Iona Heath har skrevet flere artikler om etikk og dilemmaer i moderne medisin. Hun har også skrevet en rekke artikler om ulike sider ved allmennmedisin, om ulike dilemmaer ved individuelt forebyggende helsearbeid og om legemiddelindustriens rolle.

Legeforeningens president Torunn Janbu, sa i sin hilsen til kongressen at Heath tok opp viktige problemstillinger og takket for at hun delte dem med tilhørerne. Hun mente også at tidspunktet for å ha PMU var godt, siden regjeringen nylig fremmet en helseplan og to lover som berører primærhelsetjenesten.

Kongressens hovedforelesning var ved Linn Getz, førsteamanuensis ved Institutt for samfunnsmedisin, NTNU, og bedriftslege ved Landspitali Universitetssykehus i Reykjavik. Hun foreleste om hvordan det levde livet bokstavelig talt setter spor i kroppen.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk